

JERZY GOTTFRIED

Urodzony 29 grudnia 1922 roku we Lwowie

TWÓRCY ŚLĄSKIEJ ARCHITEKTURY

„Kultura to umiejętność dziedziczenia”
Thomas Mann

Twórcy Śląskiej Architektury to wieloletni projekt badawczo-dokumentacyjny i popularyzatorski, mający na celu opracowanie, ochronę i promocję architektonicznego dziedzictwa kulturowego Górnego Śląska 2. połowy XX w. oraz prezentację biografii i dorobku architektonicznego jej Twórców.

W ramach projektu prowadzony jest cykl benefitów wybitnych śląskich architektów, powstaje Pracownia - Archiwum Architektów oraz prowadzone są interdyscyplinarne prace naukowe.

Celem projektu jest kształtowanie w społeczeństwie świadomości wartości architektonicznego dziedzictwa kulturowego regionu, uhonorowanie Architektów - Nestorów, budowanie ponadpokoleniowej więzi śląskich architektów oraz inspirowanie do podobnych działań inne regiony kraju.

Partnerzy projektu:

- Biblioteka Śląska w Katowicach
- Śląska Okręgowa Izba Architektów R.P.
- Stowarzyszenie Architektów Polskich, oddział Katowice
- Śląskie Centrum Dziedzictwa Kulturowego w Katowicach
- Instytut Badań Regionalnych BŚI
- Urząd Miasta Katowice
- Uniwersytet Śląski: Zakład Historii Sztuki, Instytut Socjologii
- Wydział Architektury Politechniki Śląskiej
- Wyższa Szkoła Techniczna w Katowicach

Patronat medialny:

- „Architektura-Murator”
- „Architektura i Biznes”
- „ARCH”
- „Zawód: Architekt”
- TVP Katowice
- Polskie Radio Katowice
- „Gazeta Wyborcza”
- „Dziennik Zachodni”

Mecenat:

- Miasto Rybnik
- TDJ Estate
- Archicad 18

Rybnik
ARCHICAD 18

Edukacja:

1928-1932: Szkoła Powszechna w Chwałowicach.
1932-1934: Szkoła Powszechna w Rybniku.
1934-1938: Gimnazjum nr 874 w Rybniku. Gimnazjum w Mikołowie (mała Matura).
1938-1939: 1. klasa Liceum Humanistyczno-neoklasycystycznego im. Odnowców w Chwałowicach.
1939-1940: 2. klasa Liceum we Lwowie.
1940-1943: Miejska Szkoła Budowlana w Warszawie (ukończona).

Studia:

1943-1944: Tajne nauczanie:
1. rok wydz. Architektury Politechniki Warszawskiej (zaliczony).
1. rok wydz. Lekarskiego Uniwersytetu Poznańskiego (zaliczony).
1945-1949: Wydział Architektury przy Akademii Górniczo-Hutniczej, dyplom nr 38.

Uprawienia budowlane - 1958

Status Twórcy - 1979

Praca:

1948-1949: Zjednoczone Pracownie Architektoniczne w Warszawie, filia w Krakowie.
1949-1990: Główny projektant i kierownik pracowni w Biurze Projektów Budownictwa Ogólnego „Miastoprojekt” Katowice.
1982-1989: Główny projektant w Pracowni Sztuk Plastycznych i Pracowni Usług Architektonicznych w Katowicach.

Funkcje:

- Członek Rad Technicznych i Naukowych przy Wojewódzkiej Radzie Narodowej, Ośrodki Postępu Technicznego i Wojewódzkiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej.
- Rzecznik ds. architektury użyteczności publicznej.
- Konsultant w biurze przemysłowym „Energoprojekt”.
- Sędzia konkursowy Stowarzyszenia Architektów Polskich.

Nagrody:

- Nagroda Państwowa Zespołowa II stopnia za Plan ogólny zagospodarowania przestrzennego Górnego Śląskiego Okręgu Przemysłowego - „Centrum”, 1955.
- Nagroda III stopnia Ministerstwa Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych za Budynek mieszkalny szeregowy w Tychach, 1959.
- Nagroda III stopnia Ministerstwa Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych za „Hale Kwiatów” w Wojewódzkim Parku Kultury i Wypoczynku w Chorzowie, 1969.
- Nagroda II stopnia Ministerstwa Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych za Hotele sportowo-widowiskowe „Okrąglik” w Opolu, 1969.

Nagrody w konkursach SARP:

- Zakopane: „Dom Architekta” - wyróżnienie, 1945.
- Warszawa: Ośrodek Informacji i Turystyki „Orbis” - nagroda równorzędna, 1949.
- Katowice: Gmach Okręgowej Rady Związków Zawodowych - I nagroda, 1950.
- Morskie Oko: Schronisko - wyróżnienie, 1956.
- Katowice: Hotel „Orbis” - I nagroda równorzędna, 1957.
- Katowice: Budynek Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych.
- Świętochłowice: Punktowiec gwiazdasty - wyróżnienie, 1961.
- Gliwice: Centrum miasta Gliwice - wyróżnienie, 1978.

Odniesienia:

- Złoty Krzyż Zasługi, 1966.
- Krzyż Kawalerski Odznaczenia Polskiego, 1969.
- Polonia Restituta.
- Złota i Srebrna Odznaka „Zasłużonemu dla Województwa Katowickiego”, 1963, 1973.
- Odznaka „Zasłużonemu dla Opolszczyzny”, 1969.
- Medal SARP-Katowice „za osiągnięcia w dziedzinie architektury”, 1976.
- Złota Odznaka „Zasłużonemu dla Budownictwa”, 1978.

Projekty architektoniczne, urbanistyczne i wystawiennicze:

- Katowice-Szapience, rozbudowa szkoły, projekt i realizacja, 1949.
- Jawor, wazelnia fabryki mydła, projekt i realizacja, 1949/1950.

1949-1958 - realizacje wspólnie z Henrykiem Buszko i Aleksandrem Frantą (Zielone Konie):

- Bytom, Centrum Dzieci „Nowy Orzeł Biały”, koncepcja, 1949-1950.
- Katowice, gmach Okręgowej Rady Związków Zawodowych, projekt, konkurs, I nagroda, realizacja, 1950-1954.
- Ożarów, Dom Kultury huty „Młotopaw”, projekt i realizacja, 1950-1951.
- Poznań, stoiska „Górnictwa i Energetyki” i „Centrozapu” na Targach w Poznaniu, projekt i realizacja, 1951.
- Katowice, Szkoła Górnicza, projekt i realizacja, 1951.
- Katowice, Szkoła Zawodowa huty „Baldon” (Śląskie Techniczne Zakłady Naukowe), projekt i realizacja, 1951.
- Gliwice, Laboratorium Wysokich Napięć, projekt i realizacja, 1951.
- Katowice, internaty huty „Baldon”, projekt i realizacja, 1951.
- Świętochłowice, Zakładowy Dom Kultury huty „Florian”, przebudowa, projekt, 1951.
- Warszawa, stacje metra, konkurs zamknięty, 1952.
- Katowice, internaty kopalni „Wujek”, projekt i realizacja, 1952.

- Ruda Śląska-Orzegów, Szkoła Górnicza, projekt i realizacja, 1953.
- Chorzów, Izba pracownicza Zakładów Azotowych, projekt i realizacja, 1953.
- Katowice, Centrum miasta, projekt, konkurs, 1954.
- Górnośląski Okręg Przemysłowy, I faza planu, projekt, współpraca A. Wiczyński, 1954-1955.
- Domy jednorodzinne, 8 projektów, realizacja, 1954-1975.
- Warszawa, mała architektura PKiN, projekt, konkurs zamknięty, 1954.
- Zakopane, Dom Architekta, projekt, konkurs społeczny, wyróżnienie, 1954.
- Gliwice, Wydział Mechaniczny Politechniki Śląskiej, studium, 1954.
- Świętochłowice, Dom Kultury huty „Zgoda”, projekt i realizacja, 1954.
- Katowice i Chorzów, przebudowa i modernizacja sklepów „Amfora”, „Ołta”, „Wawel” i in., projekty i realizacja, 1954-1955.
- Zabrze-Biskupice, Szkoła Przeprosobienia Zawodowego (adaptacja na szpital), projekt i realizacja, 1954.
- Opole, przebudowa i odbudowa 4 domów mieszkalnych, projekt i realizacja, 1955.
- Szczecin, schronisko na Skrzyczem, projekt, 1955-1957.
- Rybnik, Teatr Ziemi Rybnickiej (Rybnickie Centrum Kultury), projekt i realizacja, 1955-1964.
- Katowice, hala sportowa, studium, 1955-1956.
- Bielsko-Biała-Mikuszowice, dom czasowy „Transportowiec”, projekt i realizacja, 1955-1962.
- Katowice, zespół biurowy Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych, koncepcja, 1956.
- Świętochłowice, budynki mieszkalne, projekt i realizacja, 1956.
- Zakopane, schronisko nad Morskim Okiem, 2 wersje, projekt, konkurs, wyróżnienie, 1956.
- Poznań, stoiska „Górnictwa i Energetyki” i „Centrozapu” na Targach w Poznaniu, projekt i realizacja, 1956 i 1957.
- Katowice, Tor Żywiński „Torkat”, projekt i realizacja, 1956-1957.
- Gliwice, Międzynarodowa Wystawa Budowy Kopalni, 50 stoisk i generalny projekt, projekt i realizacja, 1957.
- Katowice, wystawa „Oto Ameryka”, projekt i realizacja, 1957.
- Katowice, hotel „Orbis”, projekt, konkurs, I nagroda równorzędna, 1957-1958.
- Tychy, domy szeregowo, projekt i realizacja, 1958.
- Tarnowskie Góry-Repy, zespół leczniczy „Repy”, studium, 1958.
- Gliwice, domy szeregowo, projekt i realizacja, 1958.

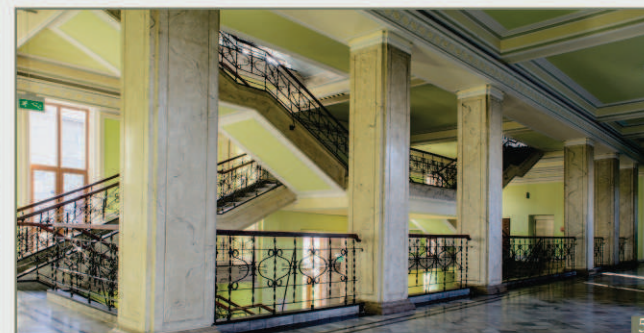
1958-2000 - Projekty realizowane samodzielnie:

- Skrzyczne, schronisko, studium i 4 wersje projektów w latach 1960, 1968, 1973.
- Katowice, Bielsko-Biała-Straconka, Rybnik, Warszawa-Anin, Moskwa, wille jednorodzinne, projekty i realizacja, 1960-2000.
- Świętochłowice, punktowiec gwiazdasty, projekt, konkurs, wyróżnienie, 1961.
- Chorzów, Ośrodek Postępu Technicznego, plan zagospodarowania, pawilony wystawiennicze, administracji i dydaktyki, projekt i realizacja, 1961, 1962-1967.
- Świętochłowice, zabudowa obrzeża na „Miance”, projekt i realizacja, 1964.
- Świętochłowice, budynki mieszkalne, ul. Wyzwolenia i Wodna, projekt i realizacja, 1964.
- Katowice, wieżowiec Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych, projekt i realizacja, 1965-1974.
- Chorzów, „Hala Kwiatów” w Wojewódzkim Parku Kultury i Wypoczynku (Park Śląski), projekt i realizacja, Nagroda Ministra, 1966.
- Katowice, hala „Rondo”, konkurs zamknięty, projekt, 1967.
- Sosnowiec, hala sportowo-widowiskowa, ul. Żeromskiego, projekt i realizacja, 1967.
- Częstochowa, Wydział Elektryczny Politechniki Częstochowskiej, projekt i realizacja, 1967-1970.
- Katowice, budynek administracyjno-usługowy, ul. Królowej Jadwigi, projekt, 1967.
- Katowice, zespół budynków mieszkalnych, ul. Piekna, projekt i realizacja, 1968.
- Bytom, hala sportowa, ul. Tamogórska, projekt, 1969.
- Opole, hala sportowo-widowiskowa „Okrąglik” w Opolu, Nagroda Ministra, projekt i realizacja, 1969.
- Jastrzębie Żródło, hala sportowo-widowiskowa, projekt i realizacja, 1970.
- Katowice, osiedle, ul. Brzozowa, plan urbanistyczny, budynki mieszkalne, garaż wielopostojowy, biblioteka, projekt i realizacja, 1970-1984.
- Bielsko-Biała, hala sportowo-widowiskowa, projekt i częściowa realizacja, 1970-1976.
- Dąbrowa Górnicza, hala sportowo-widowiskowa, 2 warianty, projekt, 1972.
- Gliwice, śródmieście miasta, konkurs urbanistyczny, współpraca Jan Friedel, wyróżnienie, 1978.
- Korbielew, schronisko PTK na Hall Miziowej, projekt, 1980.
- Jastrzębie Żródło, szkoła zawodowa, projekt, 1982.
- Łódź, ośrodek czasowo-kolonijny „Leśny Raj”, koncepcja rozwoju, projekt, 1983.
- Chorzów, hala „Kapelusz” w Wojewódzkim Parku Kultury i Wypoczynku w Chorzowie (Park Śląski), wariant po odbudowie, projekt i realizacja, 1985-1988.
- Psków, hotel Inturistu, projekt, 1987.

Opracowania:

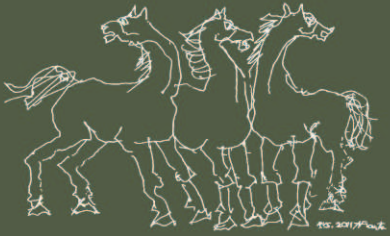
- Studium typologii mieszkaniowa dla Śląska, 1956-1957.
- Istota kryzysu państwowych biur projektów, 1983.
- Problemy mieszkaniowe miasta Sosnowca, zadania, program, 1990.

Opracowanie merytoryczne: Anna Buska, projekt i opracowanie graficzne: Katarzyna Holczak, fotografie współczesne: Anna Tomasz-Ryś, Iskra Wawer, fotografie z archiwum J. Gottfrieda H. Buszko i T. Baranowskiego, koordynacja: Agnieszka Turek, Fot. Iskra Wawer

Fot. archiwum J. Gottfrieda: 3; Anna Tomaka-Wójcik: 2; Iwona Wander: 1, 4, 5.

JERZY GOTTFRIED

Katowice,
Szkoła Zawodowa hut
„Baildon”
(Śląskie Techniczne
Zakłady Naukowe),
1951

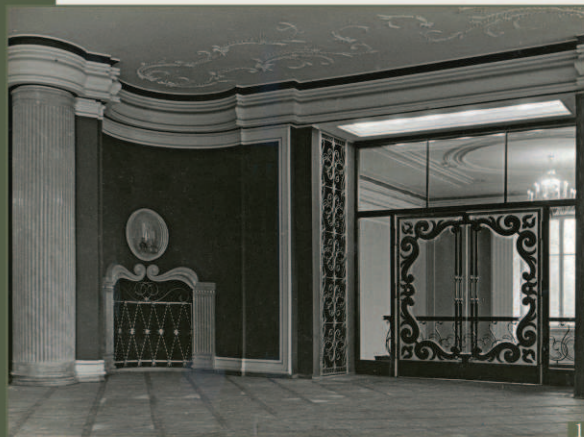
Ozimek,
Dom Kultury hut
„Małapanew”
1950-1951

JERZY GOTTFRIED

TWÓRZY ŚLĄSKIE ARCHITECTURY

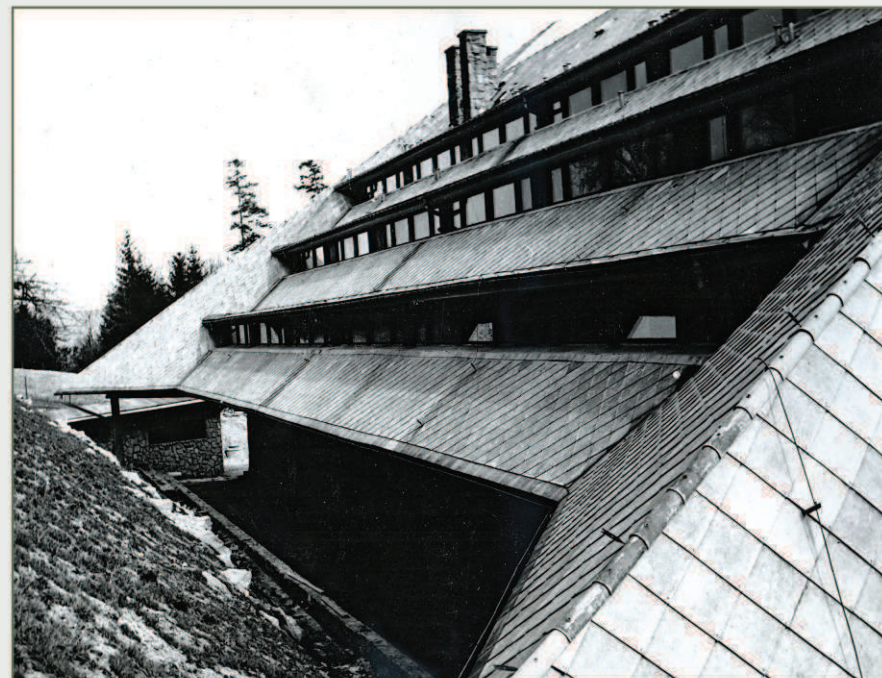
Świętochłowice,
Dom Kultury hut „Zgoda”
(Centrum Kultury Śląskiej),
1954

Fot. archiwum J. Gottfrieda: 1, 3; Anna Tomaka-Wójcik: 2, 5; Iwona Wąder: 4.

JERZY GOTTFRIED

Twórcy Śląskiej Architektury

Bielsko-Biała-Mikuszowice,
Dom Wczasowy
„Transportowiec”,
1955-1962

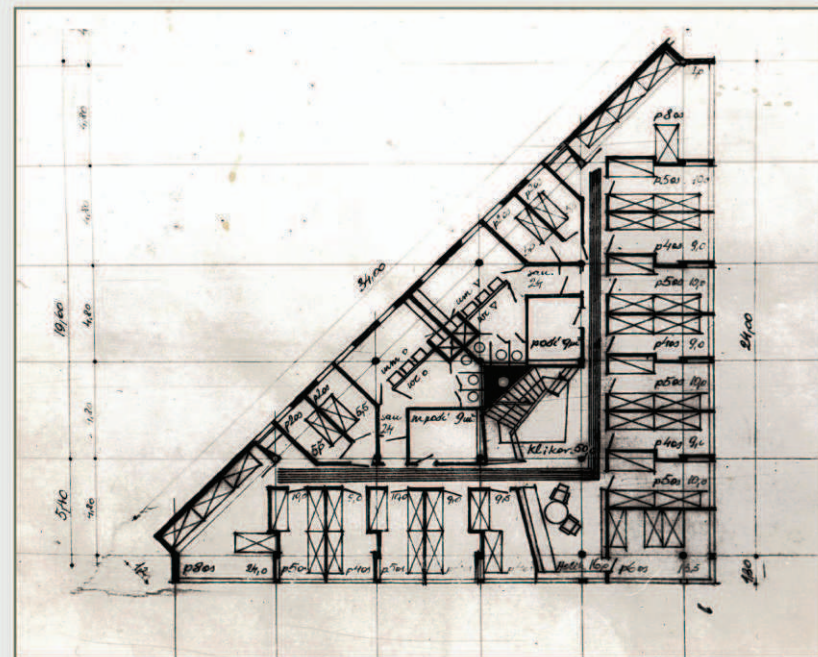
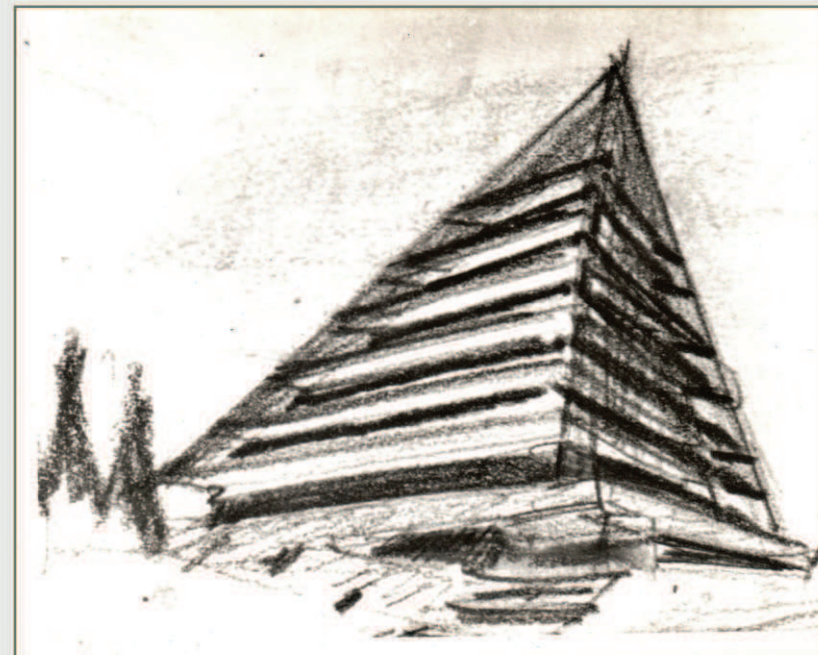
Fot. archiwum J. Gottfrieda.

JERZY GOTTFRIED

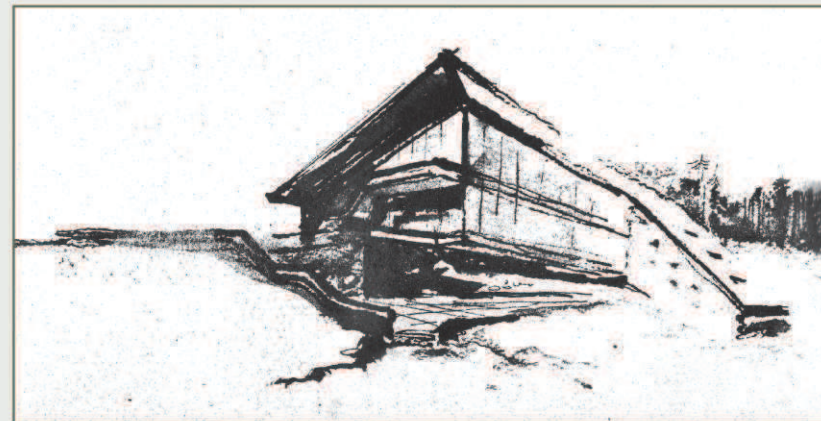
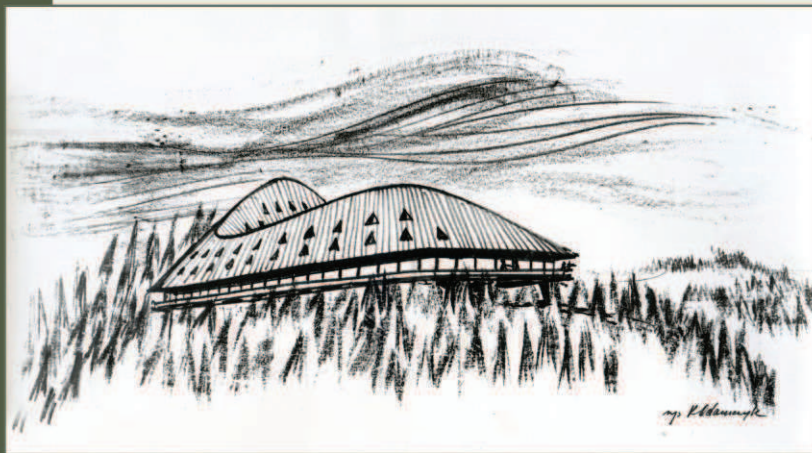
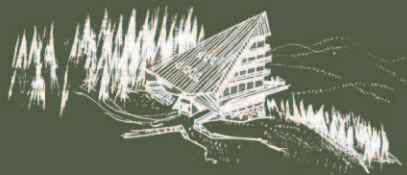
Rybnik
Teatr Ziemi Rybnickiej
(Rybnickie Centrum
Kultury)
1955-1964

Fot. Anna Tomaka-Wójcik; 5: Iwona Wander; 1, 2, 3, 4, 6, 7.

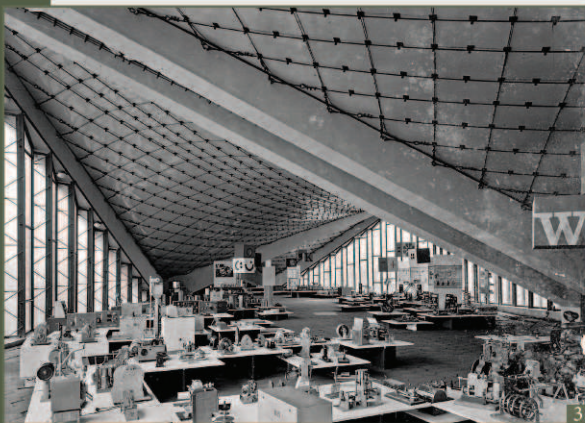
Fot. archiwum J. Gottfrieda.

JERZY GOTTFRIED

Szczyrk,
Schronisko na Skrzycznym,
studium i 4 wersje projektu,
1960, 1968, 1973
(niezrealizowane)

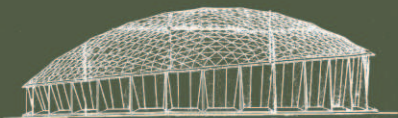
JERZY GOTTFRIED

Chorzów,
Pawilon CG Ośrodka
Postępu Technicznego,
1961

Fot. archiwum J. Gottfrieda: 1, 2, 3, 4, 5; Iwona Wander: 6, 7.

JERZY GOTTFRIED

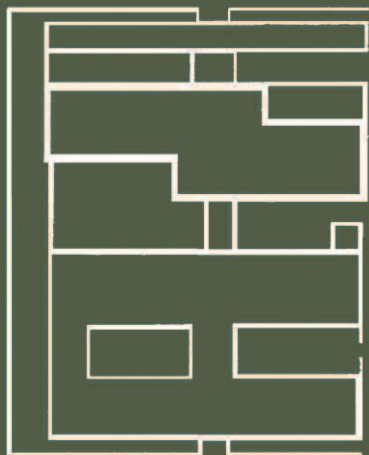

Chorzów,
 Pawilony A Ośrodka
 Postępu Technicznego,
 1961

JERZY GOTTFRIED

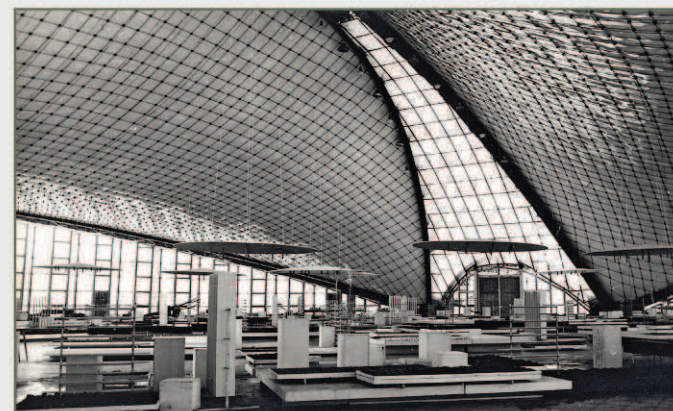
Twórcy Śląskiej Architektury

Katowice,
Dyrekcja Okręgowa Kolei
Państwowych,
1965-1974

Fot. archiwum J. Gottfrieda: 1, 2, 3, 4: Anna Tomaka-Wójcik; 6: Iwona Wander; 5:

JERZY GOTTFRIED

Chorzów,
Hala Kwiatów WPKiW,
Park Śląski,
1966

Fot. archiwum J. Gottfrieda.

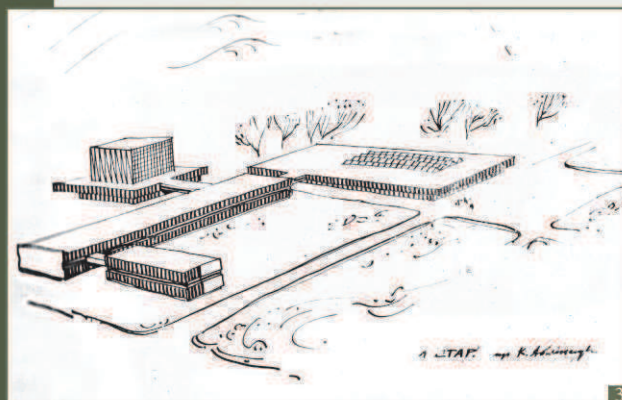
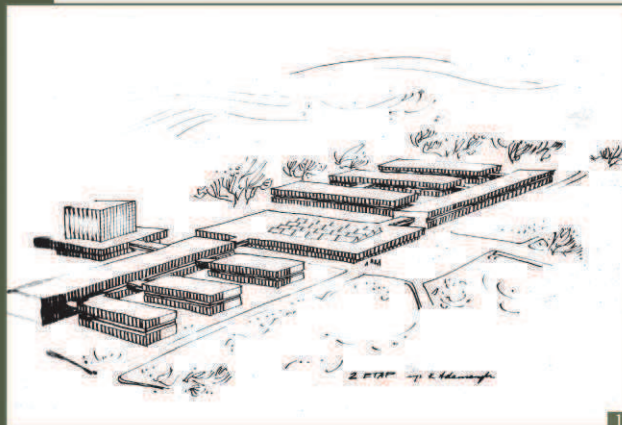
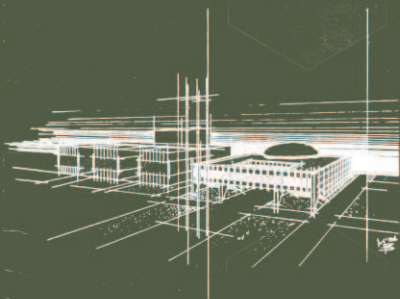
JERZY GOTTFRIED

Sosnowiec,
Hala
Sportowo-Widowiskowa,
1967

Fot. archiwum J. Gottfrieda: 1, 2, 3: Iwona Wander; 4, 5, 6, 7.

JERZY GOTTFRIED

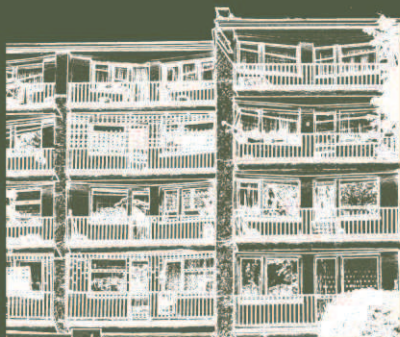
Częstochowa,
 Wydział Elektryczny
 Politechniki
 Częstochowskiej,
 1967-1970

Fot. archiwum J. Gottfrieda: 1, 2, 3; archiwum uczelni: 4, 5; Iwona Wander: 7.

JERZY GOTTFRIED

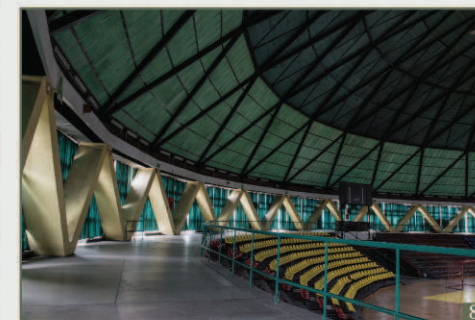
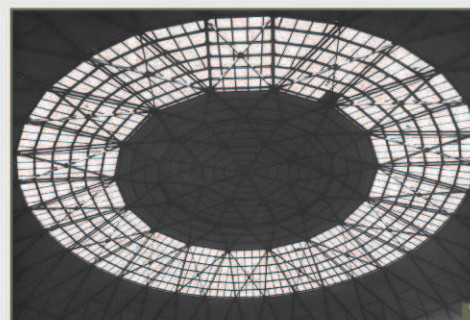
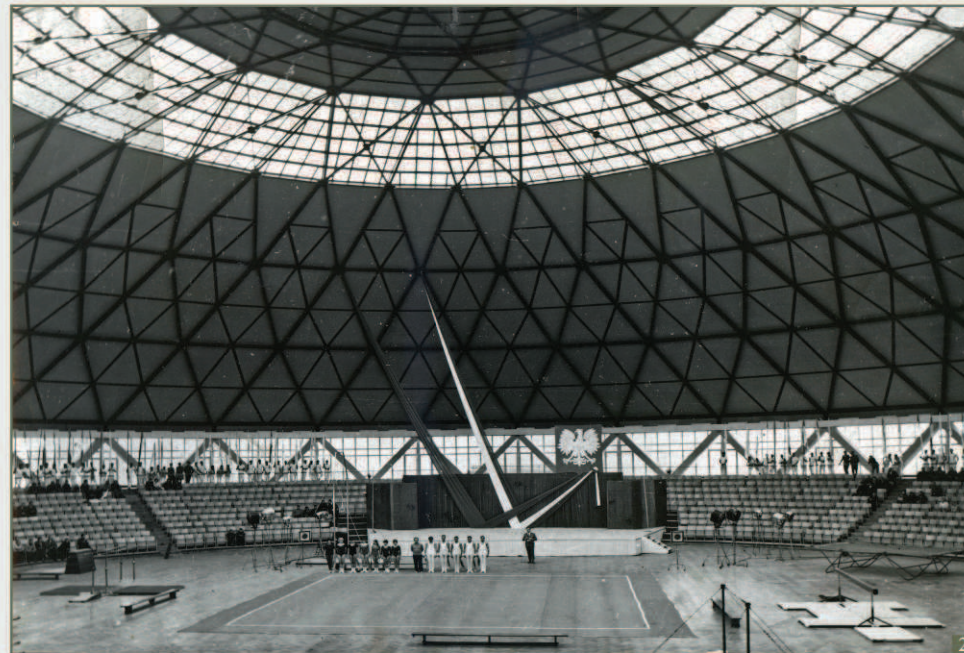

TWÓRCY ŚLĄSKIEJ ARCHITEKTURY

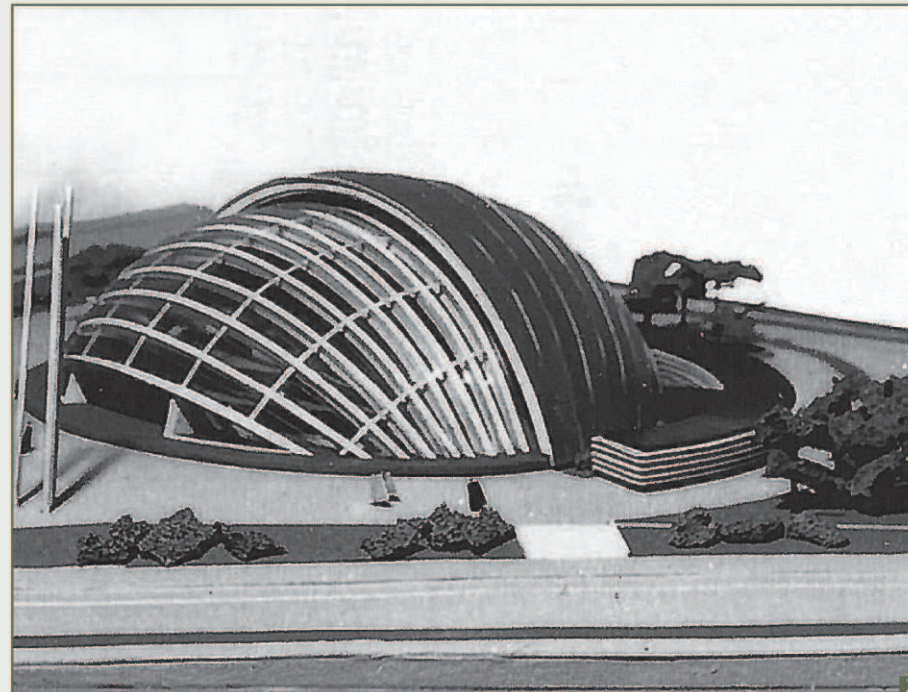
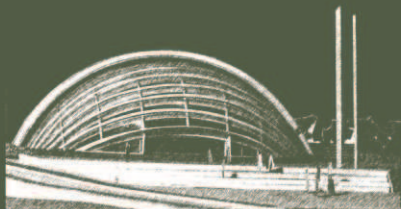
Katowice,
Osiedle przy ul. Pięknej,
1968

Fot. Anna Tomaka-Wójcik: 1, 3, 4, 5; Iwona Wander: 2, 6, 7.

Fot. archiwum J. Gottfrieda: 2, 3, 4, 5, 6, 7; archiwum Hal „Okraglak”: 1; Iwona Wander: 8.

JERZY GOTTFRIED

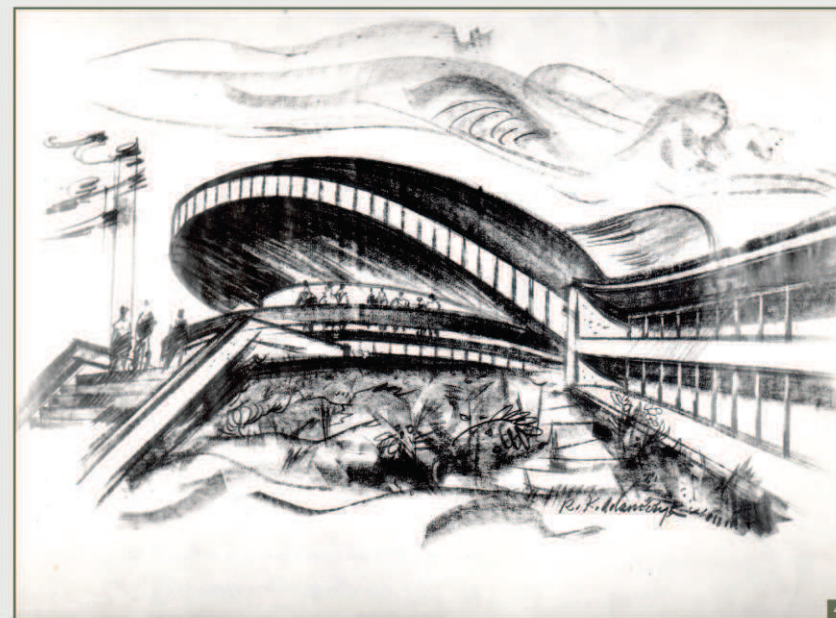
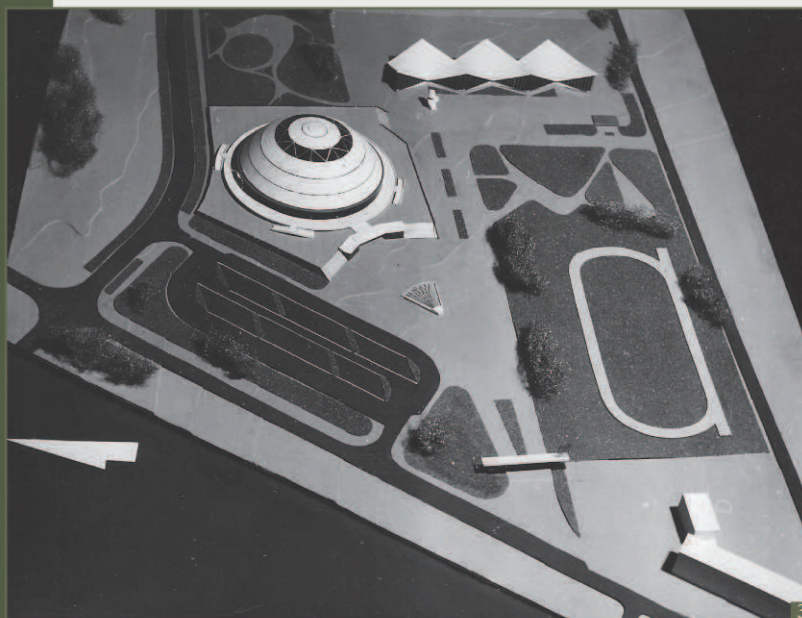

Bielsko-Biała,
 Hala
 Sportowo-Widowiskowa,
 1970-1976
 (niezrealizowana)

I wariant: fot. 1, 2; II wariant: fot. 3.

Dąbrowa Górnicza,
 Hala
 Sportowo-Widowiskowa,
 1972
 (niezrealizowana)

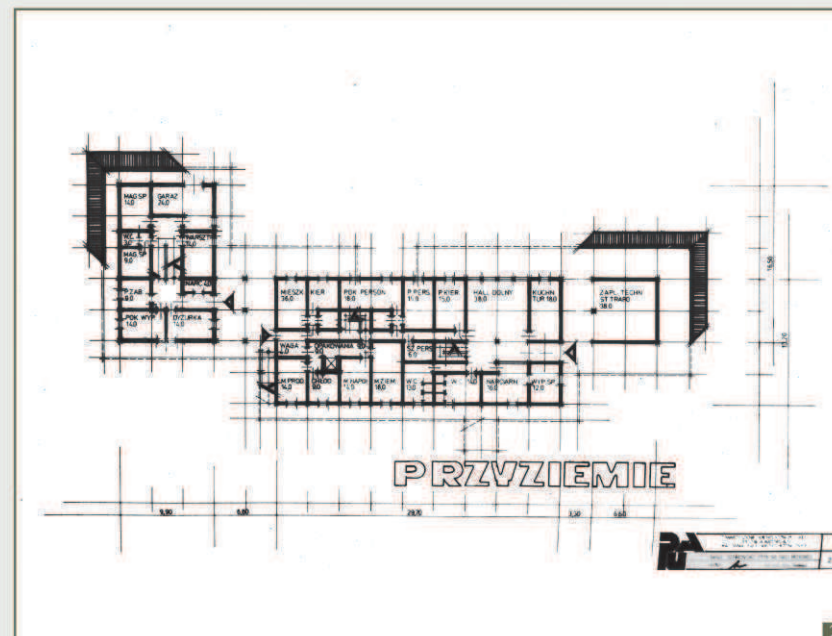
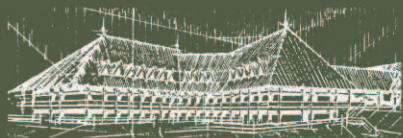
Fot. 4.

JERZY GOTTFRIED

Twórcy Śląskiej Architektury

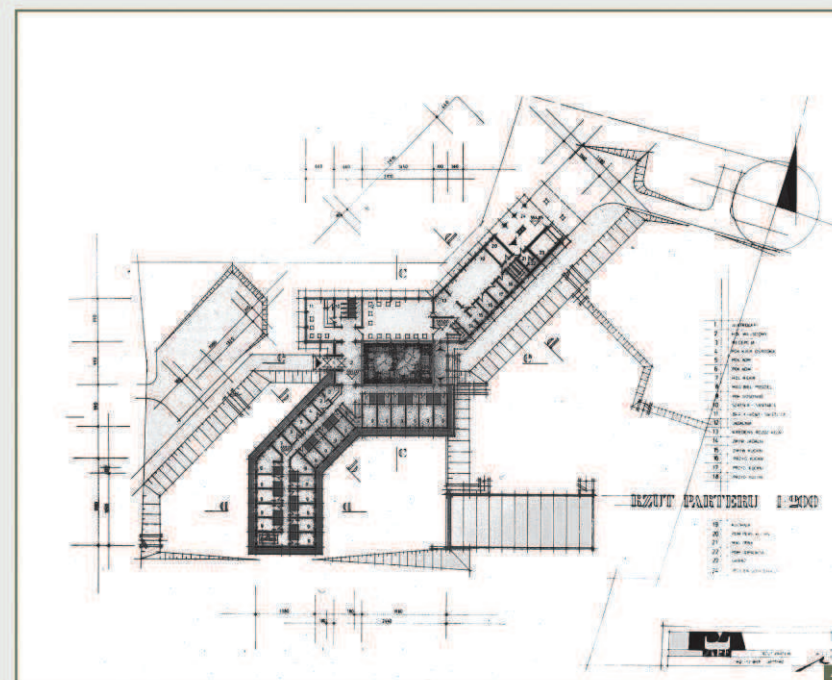

Korbielów,
Schronisko
na Hali Miziowej,
1980
(niezrealizowane)

Fot. 1, 2.

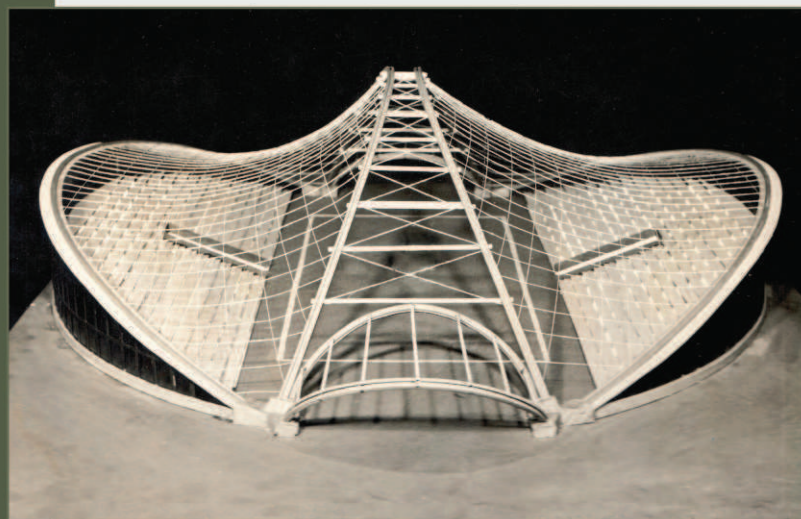
Istebna,
Ośrodek
Wczasowo-Kolonijny
„Leśny Raj”,
1983
(niezrealizowany)

Fot. 3, 4.

Fot. archiwum J. Gottfrieda.

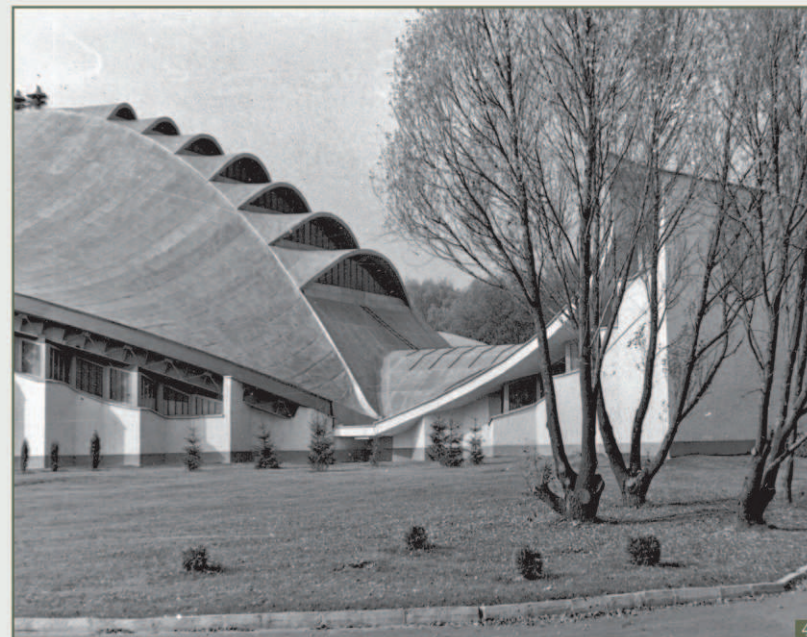
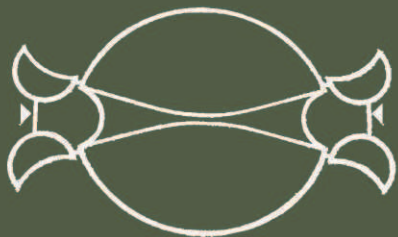
JERZY GOTTFRIED

Jastrzębie Zdrój,
Hala
Sportowo-Widowiskowa,
1982
(nie istnieje)

Fot. archiwum J. Gottfrieda.

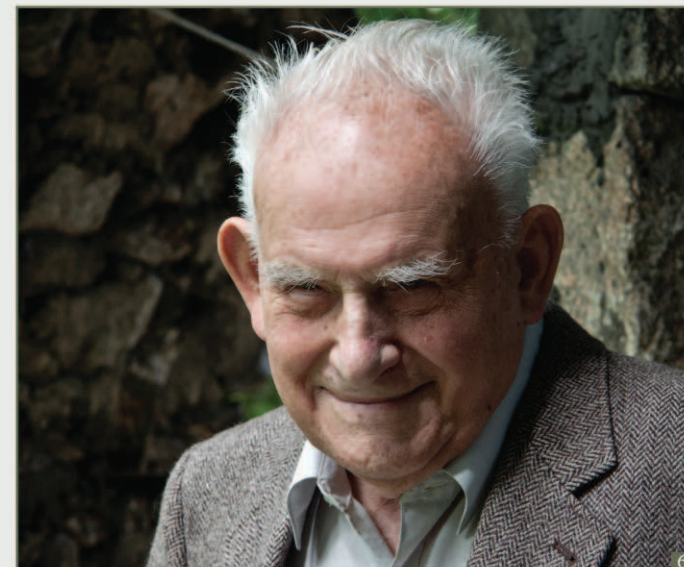
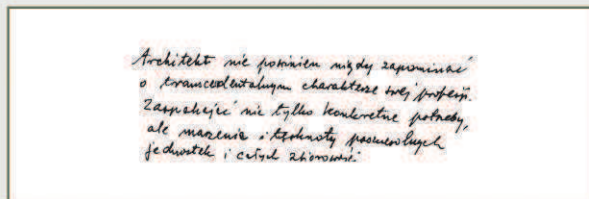
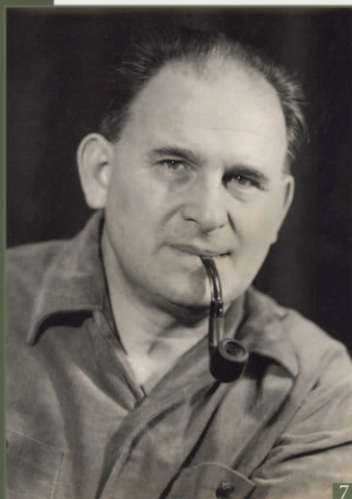
JERZY GOTTFRIED

Chorzów
Hala „Kapelusz” WPKiW,
Park Śląski
1985-1988

Fot. archiwum J. Gottfrieda: 3, 4; Anna Tomaka-Wójcik: 1; Iwona Wander: 2.

JERZY GOTTFRIED

1. Bronisława i Roman Gottfriedowie z dziećmi Marią i Jerzym.
2. Jerzy Gottfried z bratem Janem (1930).
3. Jerzy Gottfried z bratem Janem (1966).
4. Jerzy Gottfried z siostrą Marią (1951).
5. Jerzy Gottfried, Miastoprojekt Katowice (1951).
6. Jerzy Gottfried (2015).
7. Jerzy Gottfried.
8. Jerzy Gottfried, Aleksander Franta, Henryk Buszko.
9. Wycieczka pracowników Miastoprojektu Katowice do Jugosławii, Ewa Kornecka, Jerzy Gottfried, Wanda Kozłowa.
10. Pracownicy Miastoprojektu Katowice (1987).
11. Jerzy Gottfried, Aleksander Franta, Henryk Buszko (2014).

Fot. archiwum J. Gottfrieda: 1, 2, 3, 4, 5, 7, 9, 10; Tadeusz Barucki: 8; Anna Tomaka-Wójcik: 6; Iwona Wander: 11.

JERZY GOTTFRIED

1 Katowice,
Dyrekcja Okręgowa Kolei
Państwowych

2 Świętochłowice,
Dom Kultury huty „Zgoda”

3 Chorzów,
Pawilon CG Ośrodka
Postępu Technicznego

4 Opole,
Hala
Sportowo-Widowiskowa
„Okrągłak”

5 Rybnik,
Teatr Ziemi Rybnickiej

6 Chorzów,
Pawilony A Ośrodka
Postępu Technicznego

7 Sosnowiec,
Hala
Sportowo-Widowiskowa

8 Częstochowa,
Wydział Elektryczny
Politechniki
Częstochowskiej

9 Chorzów,
Hala Kwiatów WPKiW